

ՄԻՋԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ԿԱԹՈՒԿ ԵԿԵՂԵՑՈՒ ԵՎ ՀԻՆ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ ՈՒՂԱՓԱՌ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ ԱՍՏՎԱԾԱԲԱՆԱԿԱՆ ԵՐԿԽՈՍՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱՏԵՂ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ԵՐՐՈՐԴ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

(27 - 30 հունվարի 2006 թ.)

Ս. Էջմիածնում 2006 թ. հունվարի 27-30-ը տեղի ունեցավ Կաթոլիկ և Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների միջև աստվածաբանական երկխոսության երրորդ հանդիպումը, որին մասնակցում էին Հայոց, Կաթոլիկ, Ղպտի, Ասորի, Հնդիկ Մալաբար Ուղղափառ Եկեղեցիների 27 ներկայացուցիչներ՝ Քրիստոնեական Միության Խրախուսման Պապական Խորհրդի նախագահ Գերաշնորհ Կարդինալ Վալտեր Կասպերի և Ղպտի Ուղղափառ Եկեղեցու Սուրբ Մինդի Գլխավոր Քարտուղար և Դամիթի Մետրոպոլիտ Ամբա Բիշոյի համանախագահությամբ:

Աշխատանքային յուրաքանչյուր օրն սկսվում էր առավոտյան աղոթքով, իսկ նիստերն անցնում էին ջերմ մթնոլորտում: Երկխոսության ընթացքում Կաթոլիկ և Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների ներկայացուցիչները ունենում էին առանձին հանդիպումներ:

Հունվարի 27-ին հանդիպման մասնակիցներին ընդունեց Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գաբեզին ԲՎԵԽԱՓԱՌ Հայրապետը:

Ողջունելով ժողովի մասնակիցներին՝ Նորին Սրբությունն ուրախություն հայտնեց, որ Կաթոլիկ և Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների երկխոսության հերթական հանդիպումն ընթանում է հայոց հոգևոր կենտրոնում՝ Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածնում: Կարևորելով Եկեղեցիների միջև երկխոսության անհրաժեշտությունը՝ Վեհափառ Հայրապետը նշեց. «Մենք կարևորում ենք այս երկխոսությունը հատկապես ներկա ժամանակներում, երբ ազգերը և Եկեղեցիները կանգնած են բազում մարտահրավերների և մտահոգությունների առջև: Եվ, վստահաբար, միասիրտ, համախորհուրդ, եղբայրական համագործակցությամբ է, որ մենք պիտի կարողանանք որպես քրիստոնյա Եկեղեցիներ մեր առաքելությունը մարդկային կյանքում արդյունավետ իրականացնել:

...Մեր միասնական գործունեությունը այսօր առավել կարևոր է, որպեսզի մենք կարողանանք նաև մերժել և դիմակայել բոլոր այն վտանգներին, որոնց առջև այսօր կանգնում է Քրիստոսի Եկեղեցին: Քրիստոնեական տարբեր հարանվանական Եկե-

դեցիներում այսօր նորամուծություններ են կատարվում, որոնք վտանգում են առաքելական մեր հավատքը: Եվ այս առումով պետք է, որ մենք կարողանանք այդ հարցերը քննության առնել և վերահաստատել մեր հավատարմությունը մեր հայրերի սրբազան հավատքին, մեր առաքելահաստատ կանոններին ու դավանությանը»:

Կիրակի օրը, հունվարի 29-ին, Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում երկխոսության մասնակիցները, Գարեգին Բ Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի նախագահությամբ, մասնակցեցին Ս. Պատարագի: Պատարագիչն էր Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի պատասխանատու Գերաշնորհ Տ. Եզնիկ եպիսկոպոս Պետրոսյանը: Հավարտ Ս. Պատարագի հոգեհանգստյան արարողություն կատարվեց՝ հունվարի 27-ին վախճանված Հնդիկ Մալանկարա Ուղղափառ Եկեղեցու Կաթողիկոս Բասիլիոս Մար Թովմա Մաթեոս Բ-ի հոգու հանգրստության համար:

2003 թ. տեղի ունեցած նախապատրաստական հանդիպման ընթացքում հաստատված ծրագրի համաձայն Կաթողիկ և Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների ներկայացուցիչները զեկույցներ ներկայացրեցին երեք թեմաներով. «Եպիսկոպոսներն առաքելական հաջորդականության մեջ» (Հայր Մեթյու Վելլանիկալ/Հայր Ռոնալդ Ռոբերտսոն և Հայր Ջոն Փանիկեր), «Առաջնորդությունը և ժողովականությունը» (Նարեկ եպս. Ալեմեզյան և Պրոֆ. Դիետմար Ուինկլեր), «Տեղական և տիեզերական ժողովներ» (Ջորջ արքեպս. Սալիբա և Հայր Ֆրանս Բոուեն):

Քննարկումների ավարտին ստեղծվեց հատուկ մի հանձնախումբ, որը հաջորդ հանդիպմանը հանդես կգա զեկույցների վերաբերյալ ամփոփ եզրակացությամբ:

Այդ հանձնախմբի կազմում են Հայր Ֆրանս Բոուենը, Հայր Մարկ Շերիդանը, Հայր Յոհան Բոնին և Պրոֆ. Դիետմար Ուինկլերը՝ Կաթողիկ Եկեղեցու կողմից, և Մետրոպոլիտ Կուրիակոզե Թեոֆիլոզեն, Եզնիկ եպս. Պետրոսյանը, Նարեկ եպս. Ալեմեզյանը և Հայր Ջոն Փանիկերը՝ Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների կողմից: Հաջորդ հանդիպմանը նաև յուրաքանչյուր կողմից զեկույցներ կներկայացվեն «Առաքելություն, վկայություն, ծառայություն և հոգեերսության հիմնախնդիրը» թեմայի շուրջ:

Հանդիպման ընթացքում Եկեղեցիների ներկայացուցիչները մասնակցեցին Անդրկովկասում Պապական Նվիրակ Կլաուդիո արքեպս. Գուջերոտիի կողմից կազմակերպված ընդունելությանը, Գարեգին Բ Վեհափառ Հայրապետի կողմից տրված ճաշկերույթին և ՀՀ-ում Եգիպտոսի դեսպանատանը կազմակերպված հանդիպմանը: Հունվարի 28-ի երեկոյան նրանք մասնակցեցին նաև Մխիթար Մեբաստացու կյանքին ու գործունեությանը նվիրված միջոցառմանը՝ կազմակերպված Մխիթարյան միաբանության անդամների կողմից, իսկ հունվարի 29-ի երեկոյան այցելեցին Երևանի Ս. Գրիգոր Լուսավորիչ Մայր եկեղեցի:

Միջազգային հանձնախմբի չորրորդ հանդիպումը տեղի կունենա 2007 թ. հունվարի 28-ից փետրվարի 3-ը՝ Կաթողիկ Եկեղեցու հյուրընկալությամբ:

Հին Արևելյան Ուղղափառ Եկեղեցիների ներկայացուցիչներ

Հայ Առաքելական Եկեղեցի

(Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսություն) – ԱՄՆ Արևելյան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Խաժակ արքեպս. Պարսամյան, Գերաշնորհ Տ. Մեսրոպ արքեպս. Գրիգորյանին փո-

խարինում էր Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի պատասխանատու Գերաշնորհ Տ. Եզնիկ եպիսկոպոս Պետրոսյանը:

(Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսություն) - ԱՄՆ Արևելյան թեմի առաջնորդ Գերաշնորհ Տ. Օշական արքեպս. Չոլոյան, Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսության Միջեկեղեցական հարաբերությունների պատասխանատու Գերաշնորհ Տ. Նարեկ եպս. Ալեմեզյան:

Ղպտի Ուղղափառ Եկեղեցի - Ղպտի Ուղղափառ Եկեղեցու Սուրբ Սինոդի Գլխավոր Քարտուղար և Դամիեթի Մետրոպոլիտ Ամբա Բիշոյ, Հայր Շենուդա Մահեր Իսհակ (Ռոչեսթեր, ԱՄՆ), Սիդնեյի Դանիել եպիսկոպոս՝ որպես դիտորդ:

Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցի - Ասորի Ուղղափառ Եկեղեցու Սուրբ Սինոդի Քարտուղար և Լիբանանի (Mount Lebanon) Արքեպիսկոպոս Թեոֆիլիոս Ջորջ Մալիբա, եպիսկոպոս Կուրիակոզե Թեոֆիլոզե (Կերալա, Հնդկաստան):

Եթովպիայի Ուղղափառ Թևահեդո Եկեղեցի - Հայր Մեզաբե Բիլոյ Սեյֆե Սելասիե Յոհաննես, Պատրիարքության Ուսումնական Խորհրդի անդամ և Լիքուե Հիրույան Գետաչև Գուադիե, Արտաքին հարաբերությունների բաժնի տնօրեն: Եթովպիայի Եկեղեցու ներկայացուցիչները չկարողացան իրենց մասնակցությունը բերել երկխոսությանը:

Մալանկարա Ուղղափառ Ասորի Եկեղեցի - Մետրոպոլիտ Փիլիպոս Մար Եվսեբիոս, Փաթանամթիտայի Մետրոպոլիտ:

Հայր Ջոն Մեթյուսին փոխարինում էր Հայր Ջոն Փանիկերը:

Էրիթրեայի Ուղղափառ Եկեղեցի - Արտաքին հարաբերությունների կոորդինատոր Հայր Քալեբ Ջեբրեսելասիե, որը սակայն չկարողացավ մասնակցել:

Կաթոլիկ Եկեղեցու ներկայացուցիչներ

Գերաշնորհ Կարդինալ Վալտեր Կասպեր՝ համանախագահ և Քրիստոնեական Միությունը Խրախուսող Պապական Խորհրդի նախագահ,

Պոլ-Վերներ Շեելեն, Վյուրցբուրգի եպիսկոպոս,

Ամբա Կիրիլոս Վիլյամ, Եգիպտոսի Կաթոլիկ Եկեղեցու Էկումենիկ Հանձնախմբի նախագահ, Ասիոտի Ղպտի Կաթոլիկ եպիսկոպոս,

Գերաշնորհ Ջուլս Միխաել Ալ-Ջամիլ, Սուրբ Աթոռի Ասորի Կաթոլիկ Պատրիարքարանի պրոկուրատոր և Պապական ներկայացուցիչ Եվրոպայում,

Գերաշնորհ Բուտրոս Մարայաթի, Սիրիայի Կաթոլիկ Եկեղեցու Էկումենիկ Հանձնախմբի նախագահ, Հալեպի Հայ Կաթոլիկ Արքեպիսկոպոս,

Հայր Մեթյու Վելլանիկալ, Չանգանաչերիի թեմի (Հնդկաստան) առաջնորդական փոխանորդ,

Հայր Ֆրանս Բոունեն (Երուսաղեմ), Քրիստոնեական Միությունը Խրախուսող Պապական Խորհրդի խորհրդական,

Հայր Ֆիլիպ Լուիզիե և Հայր Պոդոս Լևոն Զեքյան՝ Հռոմի Պապական Արևելյան Ինստիտուտ,

Հայր Մարկ Շերիդան, Հռոմի Ս. Անսելմի Պապական ինստիտուտի Աստվածաբանության Ֆակուլտետի դեկան,

Հայր Փոլ Ռուհանա, Սուրբ Հոգի Համալսարան, Կասլիկ, Լիբանան,

Պրոֆ. Դիետմար Ուինկլեր՝ Բոստոնի Համալսարանի Աստվածաբանական դպրոցից, ԱՄՆ,

Հայր Ռոնալդ Ռոբերտոն, Էկումենիկ և միջկրոնական հարաբերությունների կենտրոնի տնօրենի օգնական, ԱՄՆ Կաթոլիկ Եպիսկոպոսների Կոնֆերանս,

Հայր Յոհան Բոնի (համաքարտուղար), Քրիստոնեական Միությունը Խրախուսող Պապական Խորհրդի անձնակազմի անդամ:

ԳԱՅԱՆԵ ԱԼԵՔՍԱՆՅԱՆ

Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժին